

ЈП "Србијашуме", Булевар Михајла Пупина 113

тел: 011/711-34-10

факс: 011/711-85-13

Број: 4214/G

Датум: 18.10.2013.

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

Општинска управа

Одељење за општу управу и скупштинске послове

Одељење за урбанизам, комуналне делатности

и инспекцијске послове

Предмет: Мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевац на животну средину

Јавном предузећу за газдовање шумама „Србијашуме“, актом број 350-61/2013-04 од 13.09.2013. године, упутили сте обавештење о Извештају о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевац на животну средину. Достављамо мишљење у предвиђеном року.

Мишљење на Извештај о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевац на животну средину

На страни бр. 5 Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевац на животну средину (у даљем тексту: Извештаја) у делу Уводне напомене у последњем пасусу потребно је променити назив општине Кањижа у Књажевац.

На страни бр. 7 у делу Извештаја 1.1 Преглед предмета, садржаја и циљева Плана и односа према другим планским документима/ 1.1.1 План генералне регулације, у оквиру концепта туристичког центра потребно је прво нагласити да се он налази у ПП „Стара планина“ узимајући у обзир природне вредности, услове и ограничења па тек онда говорити о тржишним критеријумима тражње, конкурентности и маркетинга туристичке понуде. Такође сматрамо да је реченицу „Туристички ризорт предвиђен је као поливалентни, интегрални планински комплекс са програмским нагласком на комерцијалном туризму...“ потребно избацити с обзиром да се поменути ризорт налази у ПП „Стара планина“ а имајући у виду активности успостављања Резервата биосфере, који је у плану за ПП „Стара планина“.

На страни бр. 8 у делу Извештаја 1.1 Преглед предмета, садржаја и циљева Плана и односа према другим планским документима/ 1.1.1 План генералне регулације, потребно је усагласити спратност објеката (П – П + 2 + Пк (П + 3)) у односу на Нацрт плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевца у коме је дата максимална спратност објеката П + Пк.

На страни бр. 10 у делу 1.1.3 Циљеви заштите, развоја и уређења у Плану, у реченици „Циљеви изградње, уређења, заштите и коришћења подручја утврђени су првенствено на основу општих начела и циљева одрживог развоја и заштите Старе планине као природног добра од националног интереса и као туристичког подручја од националног интереса.“, потребно је туристичке активности уклопити у концепт Резервата биосфере у складу са Законом о Просторном плану Републике Србије за период 2010-2020. године („Сл. гласник РС“, бр. 88/2010).

На страни бр. 12 у делу 1.1.4 Однос према другим документима – стратегијама, плановима и програмима потребно је уврстити и Уредбу о заштити ПП „Стара планина“ („Сл. гласник РС“, бр. 23/2009).

На страни бр. 16 у делу 1.2 Стање и фактори природе и животне средине на планском подручју и елементи животне средине за које постоји могућност да буду угрожени, у делу 1.2.1 Стање и фактори природе и животне средине, наведени су подаци за вегетацију који нису систематизовани и прегледни, такође није прецизирано које су врсте строго заштићене и заштићене у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11). Подаци о фауни не постоје. Потребно је да се убаци следеће:

На Старој планини налази се 1200 врста и подврста виших биљака, међу којима је 115 ендемичних, 40 врста су природне реткости Србије, 50 врста је на списку угрожених врста европске флоре, 52 шумске, жбунасте и зеласти биљне заједнице. 200 врста птица које углавном представљају природне реткости Србије (150 врста гнездарница), 30 врста сисара (међу којима је 20 врста угрожено), 6 врста водоземаца, 12 врста гмизаваца, 26 врста риба, велики број маховина, гљива и инсеката чији број још није коначно одређен.

На подручју Парка природе „Стара планина“ утврђени су режими заштите I, II и III степена.

Парк природе „Стара Планина“ је по Уредби о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/2010) еколошки значајно подручје Републике Србије RS0000011, а има и међународни статус као IPA, IBA(RS009), PBA(34).

Најзначајније строгозаштићене биљне врсте су: росуља, мужица, пречица, звончица, бор кривуљ.

Фауну чине строгозаштићене врсте, према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11):

- птица: црна рода, осичар, бела кања, белоглави суп, змијар, сури орао, патуљаста орао, сиви соко, лештарка, продавац, буљина, ритска сова, гаџаста кукумавка, легањ, планински детлић, водомар, сива жуна, жута жуна, средњи детлић, шумска шева, степска трептељка, пиргаста грмуша, мала мухарица, беловрата мухарица, руси сврачак, сиви сврачак, вртна стрианица, риђи мишар, сеоски детлић.
- сисара: мали потковичар, велики потковичар, јужни потковичар, мали мишоухи вечерњак, дугокрили љиљак, дугопрсни вечерњак, дугоухи вечерњак, велики мишоухи вечерњак, текуница, мрки медвед, видра, рис.
- гмизаваца: жутотрби мукач.

као и заштићене врсте: вук и шумска корњача, вијун, пеш.

Потребно је прецизирати које се врсте флоре и фауне, заштићене и строго заштићене врсте налазе на датој локацији (Козарница) јер су у Извештају наведени подаци из Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину измена и допуна Плана детаљне регулације прве фазе туристичког ризорта „Јабучко Равниште“ на Старој планини.

На страни бр. 18 у делу 1.2.2 Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

- биодиверзитет, геодиверзитет и предео → није објашњено на које се све начине угрожава њихово стање.

- шуме → потребно је избацили реченицу која се односи на шуме и уместо ње убацили следеће: Активности везане за шуму потребно је вршити у складу са Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) као и Правилником о шумском реду („Сл. гласник РС“, бр. 38/11) у случају сече стабала потребна је сарадња и координација са ЈП „Србијашуме“ и Заводом за заштиту природе Србије, како би се минимизирали негативни утицаји и предвиделе одговарајуће компензационе мере за ситуалну сечу делова шуме или појединачних стабала. Сматрамо да је потребно навести какве су последице ове активности на природу и животну средину.

Трајни нестанак шумских заједница и њихов неповратни губитак доводи до низа промена међу којима су најзначајније: промена микроеколошких услова, фрагментација станишта, промене водног режима у земљишту, појава клизишта, ерозија, сукцесије биљних и животињских заједница и услова биотопа.

На страни бр. 19 у делу 1.2.2 Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају, део који говори о главним потенцијалним проблемима животне средине потребно је допунити са суштинским проблемима који настају на локацији услед планираних активности (на пример промена станишта, нестанак врста, промена водног режима, нарушавање пејзажа итд.).

На страни бр. 22 у делу Извештаја 2.3 који се односи на избор индикатора наведено је: „У важећој законској регулативи такође није стандардизован систем индикатора животне средине“. Дату информацију потребно је размотрити с обзиром на постојање Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/2011).

На страни бр. 25 у делу 3. Процена могућих утицаја на животну средину, наведено је следеће: „...Предметни план ће представљати оквир за развој планског подручја са акцентом на заштиту природних вредности ширег подручја.“ Ова реченица је у супротности са променом природних вредности које настају планираним активностима изградње туристичког пункта „Козарница“ (страна бр. 7 Извештаја).

На страни бр. 26 у делу 3.1 Процена утицаја варијантних решења која се односе на изградњу туристичких смештајних капацитета варијантна решења нису прецизно формулисана тако да остаје нејасно где је предвиђена изградња.

На страни бр. 28 у табели 3.6. Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, сматрамо да ће изградња туристичких капацитета (300 лежаја) имати негативнији утицај на циљеве Стратешке процене утицаја на животну средину (СПУ-а), као и да мере заштите животне средине имају мање позитиван утицај на циљеве СПУ-а.

На страни бр. 29 у табели 3.7. Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, за планско решење: развој телекомуникационе мреже потребно је извршити процену. Прецизирати утицај планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја у односу на изградњу туристичких капацитета (300 лежајева).

На страни бр. 30 у табели 3.8. Идентификација и евалуација стратешки значајних утицаја планских решења, размотрити расподелу значајних и других мањих утицаја. У делу 3.3. Резиме значајних утицаја плана, на страни бр. 31, нису наведени сви значајни утицаји због неадекватне расподеле.

На страни бр. 32 у делу Извештаја 3.5. Опис мера за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину, у делу који се односи на основне планске мере превенције и ограничавања негативних утицаја на кључне елементе животне средине, природу и здравље људи примедбе су:

- у првом пасусу потребно је избацити термин *стандард, пропозиција(пропозиција) и припадајућих;*

- у четвртном пасусу који се односи на заштиту и мониторинг животне средине треба убацили у складу са Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон и 43/2011) и одговарајућим подзаконским актима;
- у деветом пасусу термин *флористичке врсте* је неадекватан и потребно га је заменити термом *врсте флоре*. Нејасно је које се конкретне мере предузимају да се заштите врсте флоре у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10);
- нису узете у обзир врсте фауне (поготово строго заштићене и заштићене) и мере које су у плану за њихову заштиту у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10) и Правилником о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнаде штете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте („Сл. гласник РС“, бр. 37/10). Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/2010);
- нису узета у обзир станишта и мере које су у плану њихове заштите у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10).

На страни бр. 36 у делу Извештаја 5.2. Индикатори за праћење стања животне средине, позива се на табелу 1. која не постоји у тексту. Потребно је ово исправити.

У поглављу 5.2. Индикатори за праћење стања животне средине потребно је ажурирати подзаконска акта.

На страни бр. 38 у делу 5.2.3. Мониторинг систем за контролу квалитета земљишта већа пажња посвећује се пољопривредном земљишту у односу на шумско земљиште које је заступљеније на датој локацији. Потребно је допунити ово у складу са Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12).

На страни бр. 40 у делу 5.2.6. Мониторинг природних вредности, термин *надгледање* потребно је заменити термином *праћење*.

На страни бр. 45 у делу 6.2. Тешкоће при изради Стратешке процене дати су уопштени проблеми и потребно је навести конкретне проблеме. Пасус:

„Поред тога, значајан проблем представља је чињеница да у нашим условима не постоји информациони систем о животној средини...“

Потребно је избацили пасус с обзиром на постојање Уредбе о садржини и начину вођења информационог система заштите животне средине, методологији, структури, заједничким основама, категоријама и нивоима сакупљања података, као и о садржини информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност („Сл. гласник РС“, бр. 112/2009), као и

Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/2011).

Напомена: погледати сајт <http://www.ekoregistar.sepa.gov.rs/>

На страни бр. 47 уместо 14 циљева СПУ-а треба да стоји 12, уместо 16 индикатора треба да стоји 14 индикатора на основу табеле 2.1.

С обзиром да је немогуће коментарисати Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину без претходног увида у нацрт плана, достављамо и мишљење на сам нацрт плана.

Мишљење на Нацрт плана генералне регулације туристичког пункта „Козарница“ на Старој планини, општина Књажевац

На страни бр. 3 у делу 1.2.1. Правни основ, потребно је регулативу побројати по хијерархији и ажурирати Закон о Просторном плану.

На страни бр. 12 у поглављу II 3. Урбанистички услови за комуналну инфраструктуру у делу II 3.1.2. Регулација потока наведено је следеће:

„На делу где потоци пролазе трасом скијашких стаза и путева или се укрштају са њима вршиће се зацељења водотокова...“

Планираним активностима долази до непознатог губитка и нарушавања станишта, промене састава заједница, потпуни нестанак одређених врста (поготово биљних), промене се могу одразити на изводна станишта и врсте. Приликом планираних активности потребно је поступати у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10), Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11), Правилником о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/2010) у циљу очувања природних вредности (станишта и биодиверзитета).

На страни бр. 13 у поглављу II 3. Урбанистички услови за комуналну инфраструктуру у делу II 3.1.2. Регулација потока наведено је следеће:

„б) Очувати све садашње постојеће морфолошке форме корита..., јер се на тај начин остварују богатији биодиверзитети.“

Подвучени термини су термиолошки неисправни и потребно их је избацити. Потребно је очувати постојећи биодиверзитет и станишта а не постићи богатији у промењеним условима.

На страни бр. 19 у поглављу II 7. Услови и мере заштите природе и животне средине у делу II 7.1. Природни услови и вредности наведено је следеће:

„Посебна вредност овог подручја је што су на њему концентрисане површине са погодним топлим експозицијама и нагибима за стационарно коришћење, а налази се на контакту са квалитетним скијалиштем и има могућност рационалног екодоснабдевања“

Имајући у виду велико природно богатство овог подручја сматрамо да је поменути насуе потребно избацити. Уместо њега неопходно је навести неке природне вредности овог подручја (флору и фауну подручја). Потребно је навести следеће:

На Старој планини налази се 1200 врста и подврста виших биљака, међу којима је 115 ендемичних, 40 врста су природне реткости Србије, 50 врста је на списку угрожених врста европске флоре, 52 шумске, жбунасте и зељасте биљне заједнице. 200 врста птица које углавном представљају природне реткости Србије (150 врста гнездарница), 30 врста сисара (међу којима је 20 врста угрожено), 6 врста водоземаца, 12 врста гмизаваца, 26 врста риба, велики број маховина, гљива и инсеката чији број још није коначно одређен.

На подручју Парка природе „Стара планина“ утврђени су режими заштите I, II и III степена.

Парк природе „Стара Планина“ је по Уредби о еколошкој мрски („Сл. гласник РС“, бр. 102/2010) еколошки значајно подручје Републике Србије RS0000011, а има и међународни статус као IPA, IBA(RS009), PBA(34).

Најзначајније строгозаштићене биљне врсте су: росуља, мужица, пречица, звончица, бор кривуљ.

Фауну чине строгозаштићене врсте, према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11):

- птица: црна рода, осичар, бела кања, белоглави сул, змијар, сури орао, пагуласти орао, сиви соко, лештарка, прдавац, буљина, ритска сова, гаџаста кукумавка, легањ, планински детлић, водомар, сива жуна, жута жуна, средњи детлић, шумска шева, степска трептељка, пиргаста грмуша, мала мухарица, беловрата мухарица, руси сврачак, сиви сврачак, вртна стрнадица, риђи мишар, сеоски детлић.
- сисара: мали потковичар, велики потковичар, јужни потковичар, мали мишоухни вечерњак, дугокрили љиљак, дугопрсни вечерњак, дугоухи вечерњак, велики мишоухи вечерњак, тескуница, мрки медвед, видра, рис.
- гмизаваца: жутотрби мукач.

као и заштићене врсте: вук и шумска корњача, вијун, пеш.

На страни бр. 20 у поглављу II 7. Услови и мере заштите природе и животне средине у делу II 7.2. Заштита природних вредности и предела наведено је следеће:

„У границама плана заступљен је комплекс шумских биотопа, комплекс биотопа отворених подручја са појединачним дрвећем и шумарцима затим комплекс биотопа ливада и пашњака, комплекс биотопа текућих вода и комплекс биотопа пољопривредних терена.“

Дата реченица је термиолошки непрецизна и потребно је преформулисати у складу са Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12).

На страни бр. 21 у поглављу II 7. Услови и мере заштите природе и животне средине у делу II 7.2. Заштита природних вредности и предела наведено је следеће:

„Отворена подручја са појединачним шумарцима“

Подвучени термин је неисправан, заменити га у складу са Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12).

На страни бр. 22 термин свакуација отпада је неадекватан, заменити га у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010).

На страни бр. 28 у поглављу III Плански део - правила грађења у поглављу III 1. Врста и намена објекта наводе се само два става члана 5. Уредбе о заштити Парка природе „Стара планина“ („Сл. гласник РС“, бр. 23/09). Потребно је навести све ставове који се односе на забране у режиму заштите III степена а тичу се подручја обухваћеног Планом.

На страни бр. 32 III 7. Архитектонско обликовање и материјализација, партерно уређење и озелењавање у поглављу III 7.2. Партерно уређење наведено је:

„Такве површине треба да буду удаљене од зграда како би се избегло упошење ситног гребета у зграде.“

Подвучени термин је неадекватан, потребно га је изменити у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010).

С поштовањем,

